

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:
„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:
Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház, 1762. sz.
Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámmal és mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Meghívás.

A szabadelvűpárt f. hó 12-én, va-
sárnap d. u. 3 órakor, a „Bika” szálló
kisebbik éttermében, a szervezeti szabá-
lyok megállapítása s a tisztújítás meg-
ejtése végett közgyűlést tart,
melyre mind a három kerületbeli párta-
gok tisztelettel meghívotnak.

Debreczen, 1893. febr. 5.

Fráter Imre,
pártelnök.

Egy kis utat.

(T.) Hogy a Károlyi Gábor gróf
parlamentari közbeiktáltságait a miniszterel-
nök figyelmére méltatta, ha bár csak egy
pillanatnyi figyelemre is, ez a nemes
parlament háborítót legalább is három
araszsal növelte nagyobbra, mert az
bizonyos, hogy egy Wekerlének egy
Károlyi Gábor grófot, ha bár csak egy
pillanatra is észrevenni, sem nem remélt,
sem ki nem érdemelt megtiszteltetés
Károlyi Gábor gróf urra nézve, akit tel-
jesen ignorálni, a legbölcsebb politika.
Mert, ha bár tündetőleg derül is mellette
az ellenzék, (mindenesetre a gróf mellett
és semmi esetre az olykor nagyon is
nyegle és élcztelen közbeiktálás mellett),
a tündetés élet csak úgy lehet venni, ha
a többség sem a tündetést, sem a közbe-
iktálást nem méltányolja figyelemre. —
Mert csak addig bosszantó a gyermekek
kötekedés, amíg észrevesszük; ha meg
se halljuk, ellapul, mint a falba lőtt
fagygyu gyertya.

Azt hisszük, nem is lesz Károlyi
Gábor ur oly szerencsés, hogy a többség
részéről még egyszer észrevegye valaki,
annál inkább a kormány férfik részéről.
Inkább kiállják a szunyog dongást, mint
hogy még egyszer felé tüssenek és máso-
kat érintsenek; mert ha bár Wekerle
Sándor miniszterelnök azon kifejezéssel
élt is, hogy: „Azt kívánni, hogy mi
mindig glaszé kesztyűben lépünk föl és
ne használhassunk az önök-hez hasonló
fegyvereket, ez: bocsánatot kérek, —
azt hiszem, legalább is nem méltányos
kívánság”, — hát daczára ezen kijelen-
tésnek, általános elismert tény, hogy
a miniszterelnök a legfinomabb emberek
és legtapintatosabb diplomaták egyike. De

amely pillanatban Károlyi Gábort észre-
vette, mintegy magára haragudván, hogy
miért vette észre, némileg hevsebb han-
gulatra emelkedett, mint amily hangulat-
tól töle az ellenzék megszokhatott.

Ámde azok a folytonos közbeiktál-
tások, melyekkel az ellenzék agent pro-
vokátorok a miniszterelnököt, Károlyi
Gábortól eltekintve, — zaklatták és za-
varni igyekeztek, valóban nem jogosul-
tak arra, hogy a maguk számára glaszé
kesztyűs figyelmet követelhessenek. Egy-
egy glaszé kesztyűs fricskát igen is, de
figyelmet nem.

És vajjon nem volt-e joga a minisz-
terelnöknek ama kérdés kifejezésére, hogy:
„akkor, mikor kemoly munkára vállal-
koztunk, legalább dolgozni hagyjanak
bennünket”. Mert hiszen a beszédnek is
meg van a maga határa! Az ellenzék
azonban tetszelegni kíván magának az-
zal, hogy annyit beszél, miként elhiszi,
hogy az esetben, ha nem beszélt volna
annyit, elmaradtunk volna a munkában.
Ami persze, hogy logikai abszurdum.

A milleniumról is annyit hallottunk
már, hogy bele fadjul a fejünk. — És
mintha nem jutna eszünkbe Arpad apánk,
ha eszünkbe nem hozná Thaly Kálmán?
Talán bizony Rákóczy és Botyán gene-
rális se lettek volna, ha meg nem írta
volna őket Thaly Kálmán? Mert ha bár
elhiszük Debreczen városa I. kerületé-
nek érdemes képviselőjéről, hogy ő fon-
tos ember. nem gondolnák, hogy az ő
egyetlen fején kívül a sok millió magyar
fejben meg ne fordult volna az a gondo-
lat, hogy a honfoglalás történelmét is
megörökíteni hivatott szimbolumok közt
Arpad foglalja el az első helyet. De hogy
most meg már egyebet ne tegyünk, mint-
hogy az 1896 ra tervezett ünnepélyről
beszéljünk? Hátha még oly fontos és ér-
dekes is valami, de mindig is mindig csak
arról olvasni, mindig s mindig csak ar-
ról ballani, lehetetlen, hogy unalmassá ne
legyen. De ismerék akár hány olyan
buzgó magyart, hogy amint abban a szel-
lemi étlapban, melyet hírlapnak is nevez-
nek, ott látja szerepelni a már ezerszer
megirt és megbeszél milleniumot, leteszi
az egész „spázcédli” és nem kér belőle.

Mintha bizony egyéb bajunk se lenne
a milleniumpál és most már abból akar-
nánk megélni mindannyian, mikor az
eszme megpendült, lelkesedéssel fogadta
az egész ország, lelkesedik érte minden
magyar szív most is; lesz is belőle olyan

ünnep, amelyet a Kárpátok hármás, bércze
még nem látott: hanem azért szabad tán
beszélni másról is? Egyébb dolgaink
után is szabad tán látnunk, amiből élünk!

Méltán kérhetjük tehát az igen tisztelt
ellenzékétől, méltóztassék kegyesen meg-
engedni, hogy más egyébb dolognak is
utána nézhessünk s 1896-ig is csinálhas-
sunk még valamit. Ez egy reform miniszte-
rium akarna lenni, s úgy az ajtó közé szo-
rut valamennyi reformjával hogy se ki se
be: hát alázatosan és nagyon szépen ké-
rünk: egy kis utat!...

— Országgyűlés. (Febr. 5.) Egy kis ezredéves
vita jutott még a mai ülésre is. Ugron G.
pártolta az Apponyi indítványát a millenális
bizottság kiküldése iránt s ezer óvoda s egy
új egyetem fölállítását javasolta a milleniumra.
Majd Harvány Frigyes mondott egy
praktikus észjárásu, okos beszédet, melyben
meggyőző erővel bizonyította hogy az országos
kiállítás teljesen megfelel közgazdasági érdeke-
inknek s egyszerűen annak az igénynek is,
hogy ezredéves ünnepünk tényét emeljék általa.
Ezután a vita bezárván, Apponyi Albert gróf
tartotta meg zárbeszédét határozati javaslata
mellett. A szavazás előtt Wekerle Sándor
miniszterelnök még egy szónoklatot tartott, mely
a szabadelvűpártnak több ízben tüntető helyes-
lésre adott alkalmat. E beszéd, kiegészítő ré-
se volt szombati szónoklatának s a maiban
vervvel vitatta, hogy az ezredéves ünnepséget
a maga egészében fogja föl a kormány s min-
den vonatkozásában elő fogja annak program-
ját készíteni; az óvodákat és az új egyetemet
azonban a kormány a millenium nélkül is föl
fogja állítani Rendkívüli hatással vitatta azt
is, hogy államiságunk követelményeit s nemzeti
aspirációinkat az ezredéves ünnepség nélkül
is érvényesíti a kormány. Apponyi replikája
után a ház nagy többsége ezután elfogadta az
országos kiállítás törvényjavaslatát s az ellen-
zék határozati javaslatokat elvetette. A tiszt-
viselői fizetések szabályozásáról szóló törvény-
javaslat tárgyalása töltötte be az ülés második
részét; Pulszky Agost előadó referálta a javas-
latot. Utána Csáky Kálmán gróf rövid beszéd-
ben a tanárok helyzetének javítását ajánlotta a
kormány figyelmébe. A vitát holnap folytatják.

Faáru beszerzési szövetkezet megalapítása.

Debreczen, febr. 7.

Az önszegélyezés elve — a szövetkezés
alapján — adott lökést annak a mozgalomnak,
mely a faárak beszerzésének megkönnyítését és
olcsóbbá tételét célozza kisebb építő iparos-
oknak s közvetve az építető közönségnek is
előnyére. A mozgalom élén az iparosok érdekeit
mindig melegen ápoló „Iparoskör” vezérférfiai
s közéletünknek olyan kiváló munkásai állanak,

akiknek neve teljes garanciát képez a hasznos mozgalom sikerére nézve. — Az ügy már annyira megérett, hogy kibocsáthatták a felhívást az 50 000 frt. alaptőkével tervezett vállalat üzletrészeinek jegyzése végett.

Ez a felhívás következőleg szól:

Közóhajtást képez városunkban, hogy oly egyesület jöjjön létre, mely az önszegély elvére alapítva, úgy az építő iparosok, mint az építető közönség érdekeit előmozdítja az által, hogy az építkezéshez szükséges faneműket nagy mennyiségben első kézből szerzi be s lehető jutányosan árusítja el. E közóhajtás hozta létre a mozgalmat, melynek célja a debreczeni faáruszövetkezet megalapítása.

A fával dolgozó debreczeni iparosok magán értekezéseinek és az „Iparos-kör“ pártfogása mellett tartott értekezleteken egyhangulag elismerttén ezen mozgalom közérdekű jogosultsága és életképessége, elhatározatott a szövetséget megalakítása s kimondatott, hogy a szövetséget 1000 db 50 forintos üzletrész alapján 50,000 frt üzleti tőkével létesítetik. Egy üzletrész értéke 50 frtban azért állapított meg, hogy a szövetségbe a kisebb iparosok is résztvehessenek.

Midőn azért a n. é. közönséget, különösen pedig a közgazdasági és ipari érdekeket támogató helybeli pénzintézeteket a nevezett üzleti tőke biztosítása céljából tetszés szerinti üzletrészek jegyzésére felhívni szerencsénk van, tisztelettel megemlítjük a következőket:

A beszerzési forrásokkal közvetlen összeköttetésünk az alakítandó szövetségnek azon előnyt fogja nyújthatni, hogy oly kötések tehetünk, melyek a jelenlegi piaci áraknál sokkal jutányosabbakat biztosítanak. Alkalmas telephelyiségek a szervező bizottság már gondoskodott, úgy, hogy az üzleti tőke biztosításával egyidejűleg a szövetséget a zonnal megkezdhetjük a működését. A további tennendők, nevezetesen az alapszabályok megállapítása, tisztviselők, igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása, a legközelebb összehívandó közgyűlés tárgyait képezendik, mely közgyűlés határideje az aláírókkal keletű időben közöltetni fog.

A jegyzendő üzletrészek 10% a az ivartók kezéhez aláírásukkal azonnal befizetendő. A fennmaradó 90% az alakulástól számított 3 hó alatt havonként egyenlő részletekben lesz befizetendő. A kik az egész aláírt összeget azonnal befizetik, a befizetés napját követő 15 nap elteltétől a fent említett 3 hó utolsó napjáig 4% kamatozásban részesülnek tőkéik után. Az iv-

tartók a jegyzett összegek felvételére felvannak jogosítva.

Kelt Debreczenben, 1893. január hó 28-án.

A „Debreczeni faáruszövetkezet“ szervező bizottsága megbízásából:

Serly Ede, Dr. Orbán József, Horváth János, Lengyel Imre, Nagy Ferencz, Nagy Sándor, Harsányi István, Rössler Richárd, Berger Jenő, Vadon Sándor.

A fővárosból.

(Napsugár. — Az új Kisfaludyak. — A Szana Tamás malheurjei. — A strike. — Valami a t. Házból — Művészetek.)

És ime láttunk, láttunk a héten illetve a hét végén valamit, a mit már nem láttunk hosszú napok óta — a napot! Már már azt hívők. — hogy talán el is tűnt örökre, maga helyett itt hagyva az örök ködöt, a vigasztalan szomorú homályt s ime végre felbukkant mosolygó arca a tiszta égen. Aranyos napsugár tánczolt végig a fényes ablaküvegeken, a könnyű szellő s orkán milliárd finom, apró hópihé tündöklött az üde, tiszta levegőben; vig poétikus idő támadt amolyan téli május, mikor a hó is olyan zománczozott fényben csillámlik; mintba megaannyi megtagyott harmatcsepp volna. Miutha csak a messze távolból előre küldött volna tavasz egy rövid verőfényes üdvözlöt.

S ez a kis tavaszi fuvalom bejárt völgyet, berket, s isten tudja hogyan, mintha egy pillanatra belopódzott volna az akadémia szobros csarnokába is, a hol a „félhalhatatlanok“ tartottak szokatlan ülést. Szokatlan, mert a Kisfaludy-társaságban a múlt héten nemcsak választottak, hanem megválasztottak is. S csodálatos hogy a Kisfaludy-társaság végre meglátta, észrevette, hogy vannak fiatal írók is, vannak írók, a kik írnak, sőt mi több, vannak írók a kiket olvasnak is. Hogy nem azokat választották, a kiket a közvélemény jelölt, az csak természetes, mivel lenne akkor több, magasabb a Kisfaludy-társaság, ha ő is csak úgy gondolkodna, csak úgy választana; mint a „tömeg“ a misera plebs. Fő az, hogy választott és a kiket megválasztott, ha olyik talán nem a legmértöbb, de mindenik méltó a halhatatlanok alsóházának székére. Választott most is olyan író, a ki a nyilvánosság kizárásával dolgozik teszem azt Hegedűs Istvánt, de viszont megválasztott írókat, kik nem átálják nyilvánosságra vinni szellemük termékeit.

És megválasztotta azt, ki olyan régen tartozik már a „választottak“ közé, a legnagyobb gróft, a legkisebb többséggel. Az a szép, dallamos beszéd, mely annyi piros szék-

elfuvalozott már, megszerezte gárdájának a szürke poéták fakó ülését s kinek ne jutna itt eszébe valami! Jöjjön a nemes gróf végleg ide, a hová egész kedélye sokkal inkább praedes tinálta. Hagyja ott azt a rut politikát, ma még jöhet, mint Bayard, sans peur et sans reproche, hiszen édes Istenem! úgy is kitűnt, hogy mind- eddig csak a Kisfaludy-társaságnak beszélt, ha egészen idejő, úgy Isten és a Gyulay segítségével idővel még — akadémikus is lehet. Az ő dallamos szavára ugyis szükség van most, — ugyan ki tudna írni nála kitünőbb — opera szövegeket?

A megválasztott Kisfaludiakon kívül, még egy meg nem választott Kisfaludista (nem tudom melyik nagyobb dicsőség) volt actualis a héten. Szana Tamás a „Fővárosi Lapok“ szerkesztője. Szana Tamás a magánhangzókon kívül senkinek se ellensége s ezeken is úgy áll bosszút, — hogy egyszerűen — nem használja őket. — S mégis kétszer forgott veszedelemben a héten. Először Kisfaludystának ajánlották a saját érdemei miatt: — másodsor párbajra hívták, a más büne miatt; — a mi különben nem is volt bűn soha. Visszautasította mind a kettőt és megmenekült mind a kettőtől. — A nagyobb veszedelem mindenesetre az első volt, a komikusabb a második. A Szabóné, Nögel Janka egy tárczáját magára vette egy ismeretlen hölgy, — s ezért aztán „elégített“ követelt egy ur a szerkesztőtől. A tanulság illetve a végeredménye ennek a pompás komikus historiának Szabóné Nögel Janka számára egy szép diadal, mert azt mutatja, hogy jól lát és ép szemmel néz. A szemalomalom harcából persze nem lett semmi, — s Szana Tamás nyugodtan szerkesztheti tovább kitűnő lapját.

A külső-soroksári uton fekete tömegben kavargó a fellázadt munka. Kérges tenyerű hajlott derekú emberek bogozzák egyre azt a nagy kérdést, a minek ki tudja nem é egy nagy világ felfordulás lesz-e majd a viharos megoldása. Másfélezer ember sztrájkol. A mit a dolgozókkal nem tudtak elérni, a nem dolgozókkal akarják megszerezni. Munkászubonyos égő szemű emberek prédikálnak nekik elnyomásról, zsarnokságról, a mit le kell rázni. A negatív megsemmisítési a pozitív. — Ne dolgozzatok, — ne legyetek kutyák — hiszen embereknek letettek teremtve. — S a szegény tudatlan ember hisz az izgató szónak, — s nem látja, nem tudja, hogy azok a nyugvó hatalmas gépek pihenésükben őt morzsolják agyon, őt ölik meg. — Nekünk is megvan a mi socialis kérdésünk. Ez nem kenyeret kér, hanem több kenyeret, azután könnyebb kenyeret. — Három vidéki néptanító sem keres annyit, mint

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Gyönyörű szép...

Gyönyörű szép tündérország szerelem,
Azt hittem, már nem lellek föl sohasem,
Bolyongtam én te utánad eleget,
Mig egy kis lány, helyes utra vezetett.

Volt nekem már vezetóm, de hiába,
Mebántam, hogy elindultam utána,
Az okozta sok keserű bolygásom.
Bánat ország erdejébe jatásom!

Szabolcska Mihály.

A Tisza Kálmán cigánya.

A vén cigányt, a régi nótákat lassan-lassan elfelejtik; lomtárba kerül a nemes hegedű, melyről még a hurok is lepatogtak. — Elnémul a mézédés, tűz áng nóta, melyet a cigányprimás művészi keze csalt ki a hegedű száraz fájából. Lassan-lassan elfelejtik a vén cigányt, el nótáit, melyek telve voltak érzelmmel s melyeknek felsíró, felzokogó hangjai bűbajos, gyönyörteljes álomba ringató tündérregényként

lopóztak be a szívébe, hálózta azt körül, hogy az majd meghasad a gyönyörtől, a fálalomtól, mely mégsem volt keserű.

Elfelejtik a vén cigányt, ki kortársainak gyönyörűsége volt. Legfeljebb, ha meghalt, beszélnek, irnak még róla egy rövidke — nekrológban.

Jobb is, hogy meghalt. Ugy sem értené meg már senki nótázásait, melyeken az ösök lelkesültek, „sirva vigadtak“, de a melyeknél a léha unoka talán már a „Ta-ra-ra-bum dié“ játszi ütemeit is többre becsüli. Nem volna kinek játszania. A jól ismert nemesi kuriák egykori vendégváró kapui — zárva. Bezárta azt az „idegen“, ki abba urként beköltözött s kinek egy régi, meséskor szívekből szakadt nótahangjai — idegenszerűek.

Török, bomlik, szakadozik darabokra a büszke nemes urak fényes czimere. Zárva az egykor oly barátságos nemesi kuriák tárt-nyitott kapui. S már majdan ama busorgó magyar nótákat is végképen, minden utóhangok, fájdalom megrezgő akkordok nélkül el fognak hangzani, némulni, melyeken úgy tudtak lelkesülni ama más, ama büszkébb, szebb kor daliás, nemes szívé levontái, de amelyek manapság csak sértének az „új földesurak érzékeny füleit.“ Milyen nóták is voltak azok! Ki egyszer hallotta sirjáig sem feledhette el azokat. Bement a vérbe, a szívébe s fájdalmas gyönyörrel égette azt, míg csak újból föl nem hangzott a primás hegedűjén az észbontó nóta.

A kor végére értünk. Elbaltak (vagy elszegényedtek) a nagy, cigány-barát urak s lassan lassan sirba döntötte a halál utánuk kedvelt primásaikat. Rége ott porladozik már az anyaföldön az öreg Patikárius és Boka Károly is, kik mellé a sirba az elmúlt évben ismét egy a régi időkben igen-igen kedvelt, híres cigányprimást tettek le. A Boka Károly művészi tehetségű Samu fia ez ki az elmúlt év július havában hunyt el Miskolcson.

Ez elhunyt híres cigányprimás, Boka Samu 67 évig élt. Még csak néhány évvel előtt is, mikor Debreczenben lakott, el-eljárt muzsikálni. De már ekkor is nagyon az utólját járta. S összes, meggyörnyedt alakja csak váza volt annak a híres Boka Samunak, kivel annak idején nagy urak „komáztak“ s kinél szebben a „Boka kesergőjét“ cigány még nem húzta.

Remek, magyar nótáival melyeket ma már hallani nem lehet, sok nagy urat megrikatott. Kedvence volt Tisza Kálmánnak is. S a tragikus véget ért gentry-agarász királynak: Recsky Baodinak is, ki elszegényedvén, egy tiszamenti falucskában lőtt golyót szívébe, igen sok szépet összehegedült.

De életének legfényesebb, legszebb évei mindenesetre azok voltak, melyeket a délmagyarországi nábob, a sokszoros milliomos, a már szintén sirban porladó híres temesi gróf, Csernovics Péter nagyuri udvarában töltött el. A mikor is az öreg, de akkor még fiatal primás kitűnő bandájával együtt éveken át volt ked-

egy fegyvergyári munkás; — csak hogy a szellemi munka socialismusa nálunk az éhen halásznál kezdődik s egy darab rozsi enyénnél már véget ér. A mi sztrájkoló munkásaink sztrájkolnak és boroznak mellé: s a mi néptanítóink (— meg nem néptanítóink) dolgoznak és szárazon eszik a keserves kenyeret.

Zichy gróf intendáns opera-szövegre hirdettet pályázatot a Kiszaludtársasággal, 500 frt szép jutalom; — de hogy ki is adják azt hiszem ilyen zenei dologról lévén szó már elhegedülte az a bizonyos szent! . . .

Szöllőssy Zsigmond

A városi közig. bizottság ülése.

február 6.

A város közigazgatási bizottsága tegnap du. ülést tartott Dégenfeld József gróf főispán elnöke alatt.

Az ülésen az **árvaszéki elnök** bejelentette hogy az árwapénztár megvizsgálatván, rendben találtatott.

A kir. **tanfelügyelő** bejelenti, hogy meglátogatta az ipariskolát és a két kisdődő intézetet s ott mindent rendben talált. A tankötelesek összeírását a városi hatóság még mindig nem eszközölte és ő bejelenti, hogy a következményekért nem vállal felelősséget pedig úgy áll a dolog hogy az első összeírásnál volt a tankötelesek száma 8-zer s a népszámlálásnál ugyanaz a hatóság 10-zert mutatott ki. Így volt az óvodás gyermekekre nézve is, a mi az új összeírás szükségességét mutatja, mert a múlt adatai szerint 4200 gyermek elveszett.

A bizottság a munkálat betérjesztését megsürgette.

Hasonlót mond a miniszter egy rendelete, mely szerint az egész országban négyszázötven ezer gyermek elveszett a népszámlálás adataihoz képest, minél fogva a városnak nagyon ajánlja a szigorú ellenőrzést.

A **főorvos** jelentése szerint az egészségi állapot igen kedvező volt. Szülött 182 gyermek törvénytelen 32. Meghalt 114 egyén. Rendkívüli haláleset volt 6. A születések a halálozást 64 esettel múlták felül. — Házasult 68 pár.

A kir. **főmérnök** bejelenti, hogy az utak állapota kielégítő volt Bemutatja a miniszter rendeletét, melylyel szabályozza az utalaprakézési módjait. Az ő jelentésére a gőzkazán-tulajdonosok felhívatnak a rendőrség útján, hogy a kazánok helyváltozásait büntetés terhe alatt

bejelentsék. A gőzkazánok az egész város területén megvizsgáltattak s csak egy helyen tapasztaltak kihágást, a miért a tulajdonos fel is jelentette a kir. járásbírósnál.

A kir. **pénzügyigazgató** jelentése szerint állami adóban befizettek 32962 frtot, a múlt év január havánál 9052 frttal kevesebb. A 232 ezer forint hátralék e hóban csak 1800 frttal apasztatott Debreczen és Hajdumegye 38 ezer forint áru dohányt fogyasztott el, többet valamivel, mint tavaly. A hadmentességi díj szigorubb behajtását kéri. — A pénzügyigazgató sürgeti az adókövetések befejezését még pedig 8 nap alatt.

Kisebb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

Irodalom — művészet.

Ünnepélyek a fővárosban.

I.

Széchenyi István gróf emlékezete.

A nemzeti kaszinó tegnap ünnepelte meg Széchenyi István gróf emlékezetét. A kaszinó nagytermében három hosszú asztal mellett a kaszinónak mintegy százötven tagja foglalt helyet.

A főhelyet az ünnepi szónok, Zichy Géza gr. foglalta el Jobbra Wekerle S. miniszterelnök, Károlyi István gróf és Tisza Kálmán ülték: balra Lobkovicz Rezső hadtestparancsnok, Szilágyi József koronaőr és Széll Kálmán foglaltak helyet. Zichy Géza gróffal szemben Széchenyi Béla gróf ült és jobboldalt Bethlen András gróf Szapáry Géza gróf, baloldalon Csáky Albin gróf és Péchy Tamás ülték.

Gr. Zichy Géza szólott Széchenyiről, a zenésről, aki nemcsak szerette a zenét, hanem művelte is azt s végül így fejezte be beszédét:

Szinte látom lelki szememmel a legnagyobb szellemet az örültek házában. Magas karosszékében ül és fuvolán játszik. A lenyugvó nap sugarai glóriafényvel övezik e nemes homlokot, annyi nagy, hatalmas, honboldogító eszme és terv megszentelt ponthonját. A fuvola hangja sir, zokog, panaszkodik. Már nem ismerheted fel — mint jobb időben — az egyes népdalok ütemeit, minden összefolyt, széles, nagy, általános lett, mint a haza gyásza és nyomora. A fuvola, e lágyabb hangszer, ama lélegzet által szólott, mely utolsó sóhajáig a magyar hazáé volt. E hangokban Széchenyi átszellült, lelkeinek legbensőbb lényege szól és hazájáért való kesergése busan betöltte sóhajával börtönének hideg, soha meg nem nyíló falait. Van e magyar, a ki elég erősnek érezhette volna ma

gát araa, hogy a busuló magyar geniusz e leg-szentebb zenéjét száraz szemmel hallgassa.

A fuvola hangjai elűmülnek s egy ország felzokogott. Emlékszem rá, gyermek voltam, én is sirtam.

A hegy ormára köveket hordtak, azt mondták: Széchenyi-dombot állítanak. Nem vittek előtünk nemzeti színű lobogót, hazafias ének és beszéd nem hangzott, — tiltva volt. S így a néma hideg érzéketlen köhöz kellett folyamodunk, és ez mindennél ékesszólóban fejezte ki. amit éreztünk.

Pozsony mellett, a zerge-hegyre, én azidőben még két kézzel hordtam a Széchenyi-emlék köveit, ma a megmaradt fékezéssel emelem föl e serleget, mondván: Legyen tisztelt, legyen áldott, legyen megszentelt a Te emléked Széchenyi István!

II.

Az ünnepi Kiszaludtárság.

A Kiszaludtársaság tegnap Kiszaludtársaság születésének évfordulóján a szokott ünnepiességgel tartotta meg közgyűlését. A nagy termet mint ez alkalommal mindig, tegnap is, díszes, nagybárra hölgyekből álló társaság töltötte meg, mely az unalmas elnöki megnyitó beszéd után nagy figyelemmel s érdeklődéssel hallgatta a felolvasásokat, szavallatokat s tetszésének készséggel adott kifejezést.

A nagyszámú közönség között voltak Csáky gróf miniszter és családja Apponyi Albert gróf, Császka György kalocsai érse, Eötvös Loránd báró stb.

Az ülést, a gyengélkedő Gyulai Pál elnök helyett, Szász Károly alelnök vezette, aki megnyitó beszédében irodalmunk utóbbi félszázados történetéről emlékezett meg,

Most Beöthy Zolt titkár számolt be a társaság működéséről. Beszédében kiemelte, hogy a társaság hét jeles taggal szaporodott meg! ezek Jones és Gubernatis költők, Apponyi Albert gróf, Kozma Andor, Herczegh Ferencz, Hegedüs István, Szűry Dénes. A társaságnak ez évben két halottja is van: Szabó István és Salamon Ferencz.

A titkári jelentést Váradi Antal dr.-nak az „Ur itél“ című legendája követte.

Vadnay Károly nagy tetszés közt olvasotta fel visszaemlékezéseit Bernáth Gazsíról. E felolvasás után Beöthy Zolt Gyulai Pálnak „Télen“ című hangulatos költeményét szavallta Gyulai Pál költeménye így hangzik:

Az egész táj egy hótenger,
Rajt, egy-két bágyadt sugár,
De nyugodt, mint öreg ember,
Akinek nincs vágya már.

Lomb, virág és vig madárdal,
Eltűnt, mint a szerelem,
Az emlék is lassan elhal,
Száz kórón s levelen.

Nyári hő és enyhe éje
És villám elköltözött
Mint a becsvágy szenvedélye
Küzdve annyi vész között.

Minden nyugodt és kifáradt,
De nem vénség ez s halál.
Ami nyugszik, újra támad
És tavasz, nyár visszaszál!

Csak te vagy más, oh! emberszív!
Tél ha egyszer behavaz,
Hűt vágyad hasztalan vív,
Nincs számodra új tavasz!

Jókay Mór „Rut leányok aziluma!“ című alatt egy készülő regényének első fejezetét olvasotta fel. Végül tette meg Vágha Gyula má-odtitkár jelentését a beérkezett pályamunkákról.

A Lukács Krisztina-féle ju almat a négy pályázó egyikének sem lehetett kiadni, a pályázat tehát meddő maradt. A Széber Árpádtól Aeschylus „Oresleijá“-nak lefordítására kitűzött pályázat azonban eredményesebb volt! az első számú a bíráló-bizottság megdicsérte, a második pedig kiadták a díjat. Az egyiket Csengeri János, a többit Váradi Antal dr. fordította.

Az elnök rövid záróbeszéde után az ülés véget ért.

Az ünnepi közgyűlést lakoma követte, me-

vagy el-
k s las-
k ked-
már az
Károly
ismét
lt, híres
ly mű-
mult év

velt és állandó udvari cigánya e gavallér ur-
nak Ezt soha sem feledhette el az öreg S még
azután is, mikor meg kellett válnia a „grófiá-
tól“, ki mint minden magyar ember, bolondja
volt a cigányzenének, sokat beszélt róla, ki-
nél gavallérabb, lovagiasabb, hazáját híveb-
ben szerető nemes urat még nem termett a ma-
gyar föld.

Nemzeti misziót teljesíttek „akkor“ a czi-
gányok, mert csakis az ő lelkes nótázásaik tar-
tották még fent a reménységet az elkeveredett
magyar szívében. Keserűséggel és ezer tuval
volt eltelve „akkor“ a magyar, kinek mélysé-
ges és igaz fájdalomt a cigány primások e
fájából fennmaradt nótái örökölték meg legiga-
zabban. Szent volt ez a fájdalom melyet csak
a primás kesergő hegedűje enyhített. S ha f-
hagzott a mélabus:

— Cserebogár, sárga cserebogár . . . leg-
alább lehetett sirni. És ez égető könyvek leg-
alább könnyítettek a kinterhes szíven. Feledhet-
ték pillanatra azt, mit pedig feledni sohasem
lehet: a diestelen árulást, a gyászos bukást, az
ártatlan mártírok halálös hűrgését, golyók csat-
tóságát, rablánczok csörgését . . . Ekkor „i-
gadt igazán sirva a magyar“ mikor még tilalom
alá volt téve a „jaj de“ nóta is, melynek elhu-
zásáért nem egyszer büntette meg a szigorú ha-
tóság az immáron örök ágyában nyugvó vén
czigányprimást, Boka Samut is . . .

Bokát eltemették. Még talán be sem nővi
egyszerű sirját a fű, gaz, a temetők szagtalan

virága, mikorára emléke már feledve lesz. —
Elfeledik a vén cigányt. — S lassan lassan
feledve lesznek azok a bűvös-bájos fülbeacsúzó
szívet olv- sztó magyar nóták is, melyekkel Boka
és művésztársai még a geszti nagy urat, Tisza
Kálmánt is megrikatták . . .

Egymásután halnak nagy alakjai ama me-
sés nehéz kornak, mikor egy elnyomott nemzet
minden keservét, bánatát gyötrelmét játszotta
a cigány sirva-zokogó hegedűje . . . Sz poro-
nak a jeltelen és cifra emlékoszlopos sírok a
temetőben, ho pedig a süppedt sírhalmok, ros-
katag keresztek, rothadt fejfák alatt már is
annyian várják a végenyészetet és végítéletet
Temető lesz az egész ország. S ama nagyok,
ama nemes urak sirjai felett, kik átéreztek a
czigánynóta mámoros z néjét, frivol „Grosswar-
deiner“ nótát huzatnak.

Az elpattant hegedűhur nem ad több igaz
hangot. S a vén cigány „kesergőjében“ nem
keresh t már többé enyhülést e szív, az én szí-
vem, melynek úgy fáj látni ezt a pusztulást ezt
a sivár je ent s még sivárabb jövőt, mely ro-
mok alá temeti a régi jó Magyarországot, mely
megemészti büszkeségünket s kivetkeztet század-
éves szokásainkból . . . Nyugodj tehát sírodban
békén, szeliden vén cigány, majd elnyugszunk
mi is, kik szerettünk elmereng ni nótázásaidon.

Iq. Mórócz Pál.

lyen különös érdekességet kölcsönöz az a körülmény, hogy Apponyi Albert gróf itt köszöntötte meg a maga és társai nevében megválasztását, öt Jókai Mór köszönté fel.

Angol könyv Magyarországról Az a két angol művész, M. Fletchen és R. La Quesue, kik 1891. nyarán utaztak be Magyarországot s utközben ellátogattak Debreczenbe, megtekintették a Hortobágyot is, ugyan érdekes könyvben mutatták ki rokonszenvüket hazánk iránt. „Sketches of life and character in Hungary“ című, 248 lapra terjedő s szebbnél szebb illusztrációkkal ellátott könyvük a legrokonszenvesebb fogadtatásra talált Angolországban. Bennünket leginkább érdekelt az „Alföldön“ cz. részlet XI. fejezete, melynek címe Over the great Plain (a nagy síkságon keresztül), melyben amaz emlékezetes kirándulásuk van megírva, a melyet Debreczenből a város ötös fogatán tettek a Hortobágyra. Az ötös fogat parádés kocsisa (derék fiu, a szájában makra pipával) le is van a könyvben rajzolva. Ez a fejezet sok érdekes dolgot tartalmaz a pusztai éetről s a pásztorok társadalmáról.

Gazdász oszárás. Megjelent a Magyar Kálmán „Gazdászcsárdás“-a, a melyet az 1893-iki debreczeni gazdász bál alkalomára írt. A Bécsben nyomtatott, csinos kiállítású hangjegyfűzetet Magyar Kálmán a lady patronessze, Vecsey Imréné szül. Csánády Piroska urnőnek ajánlotta s a szerző sajátját képezi. Kapható könyvkereskedésekben. — A gazdászcsárdás meg van toldva egy frissel és még egy nótával, melynek mai tárczánkban olvasható szövegét jeles költőnk Szabolcska Mihály írta.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és közeli hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Museum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál, február 4-én: boros, hideg, jelentékeny csapadék nélkül.

Jéppálya a Margit fürdő telepén; használhatóságát kék-sárga zászló jelzi a piacz utcazi Dragota háznál.

Séta hangvorsony a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Febr. 6. Számonkérőszék a vármegyeházán.

Febr. 6. Pincézerek betegsegélyző pénztárának közgyűlése éjfélikor Wéber Izidornál.

Febr. 6. A város közig. biz. ülése.

Febr. 11. Az orvos és gyógyszerész egyesület közgyűlése, délután 5 órakor, saját helyiségében.

Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. A debreczeni jótékony nőegylet és az Emke közös bálja a Bika disztermében. (karton bál.)

Febr. 12. délután 3 órakor a szabadelvűpárt közgyűlése a Bika szálló felsőbbik éttermében.

Febr. 12. Czigány-bál a „Korona“ disztermében.

Febr. 12. Álarcos bál a Margit fürdő disztermében.

Febr. 12. E. m. k. e. fiókegyletének közgyűlése.

Febr. 13. A helyőrségi tisztikar zártkörű tanács-estélye a Bika disztermében.

Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Febr. 18. A kereskedő itjak önképző egyesületnek zártkörű dalestélye az „Arany Bika“ szállóban.

Febr. 18. Esküdtárszék tárgyalás.

Febr. 19. A kölcsön segélyző egyesület közgyűlése.

Febr. 19. Az „Alföldi takarékpénztár“ közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Febr. 26. Az iparos-kör közgyűlése délután 3 órakor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színházi nagyteremben.

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai seregzés a városháza kistanácstermében.

— **Az egyház politikai kérdések természetesen nem haladtak el nyomtalanul Debreczen felett.** Kiss Albert ev. ref. lelkész és orsz. gy. képviselő most vasárnap a kistemplomban beszédet tartott a polgári házasság mellett. Wolafka Nándor vál. püspök, kisprépost, kanonok, esperes és debreczeni plébános, a „Debreczen“ egy „Ismét egy bolond püspök“ című entre filejtéből kifolyólag levéllel kereste meg a nevezett lap szerkesztőjét, ki a levelet három hasábos kommentárban részesítette. Wolafka püspök levele így hanzik: „Becsés lapjának m. évi november hó 1-től előfizetője és m. évi november hó 17-e óta s orgalmas olvasója is vagyok. Már többször volt ugyan eset arra, hogy becsés lapjában katolikus szempontból kevésbé helyes dolgokra akadtam. De legujabban egy entrefilet („ismét egy bolond püspök“) és a legutóbbi vezércikk („Szent-ség-e a házasság?“) oly kellemetlen benyomást tettek reám — és azt gondolom minden katolikus olvasóra is — hogy azt szó nélkül nem hagyhatom. Nem kívánok polémiába boesátkozni, de azt tartom, annyi „türelemre“ talán számíthatunk mi katolikusok, hogy intézményeinkről, melyekről kell, hogy minden művelt ember helyes fogalommal birjon, legalább tárgyilagosan írjon az, ki velük foglalkozik Tisztelettel kérem Tek. Szerkesztő Urat, sziveskedjék erről tudomást venai, valamint azon határozott kijelentésemről is, hogy hasonló dolgok ismétlése esetére kénytelen volnék — sajnálatomra — becsés lapját visszaküldeni. Egyébiránt hazafias üdvözléssel vagyok Tek Szerkesztő urnak“.

— **A törvényszék köréből.** A h. m. kir. törvényszék elnöke a mint már említettük intézkedett a büntető s vádhatározatokkal mállatott ügyiratok megtekintésének tárgyában. Ez intézkedés szerint (s így értelmezendő tegnapi közleményünk) a meghatalmazottak a s t, vagy az ügyből kifolyólag az érdekeltek felé kiadott végzés — határozatát felmutató ügyvédek úgy a kiadónál, mint az irattárnoknál, elnöki specialis engedély nélkül megtekinthetik az iratokat s azokból jegyzeteket vehetnek.

— **A Feischl féle csödtűgyben** nevezetes fordulat állott be. A csödtűmeg és Lippman Sámuel helybeli nagykereskedő között, a ki a tümegnek mintegy 200.000 forinttal tartozik, egyezés jön létre, melyet holnap irnak alá, olyan feltétel mellett, hogy Lippmann 75.000 forintot fizet a csödtűmegnek. Ez esetben a két czég közti per megszűnik. Feischliék hitelezői szintén hajlandók a kiegyezésre; ez iránt a budapesti hitelezői védegyelet egy megbízottja lent járt Debreczenben, a kivel a tárgyalások meg is indultak.

— **A szegényügy rendezésére** vonatkozó javaslat szövegét a szűkebb körű bizottság tegnap Körner Adolf tanácsnok elnökelete alatt hitelesítette s azt további eljárás végett a nagy bizottság elé terjesztette. Ezen a hitelesítő értekezleten jelen voltak az elnökön kívül K. Tóth Kálmán, dr. Balkányi Miklós és Vecsey Imre.

— **Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága 1893 évi február hó 14-ik napján délelőtt 9 órakor közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következőket: Belügyminiszter leirata a hajdúböszörményi városi takarékpénztár ügyén 1892 évi 1893. kgy. sz. a. hozott vármegyei bizottsági határozat tárgyában. Rásó Gyula kir. tanácsos alispán jelentése a debreczen-nagy-létai helyi érdekű vasut lét-sítésére alakult bizottság kérvénye tárgyában, — s ezze együtt M. Pércs köztség képviselőtestületének idevonatkozó kérvénye. Böszörmény város vágóhid ügye különböző felebbezések, községi képviselő testületi határozatok és szabályrendeletek megerősítése; főszámvevői jelentések községi számadásokról stb. A tárgysorozat 45 pontból áll.

A tornaegylet választmánya tegnap délután Bekényi Péter alelnök előlése mellett ülést tartott, melyen a lemondott pénztárnok Lovász János helyére megválasztották dr. Már-

ton Kálmánt; eljárót is ujonnan választottak Katona Bálint személyében. Végül hátralekös tagsági díjak behajtásáról intézkedtek. A tornacsarnok építésének ügyét — mivel Nagy Ferencz elnök betegsége miatt nem jelenhetett meg — ezuttal nem tárgyalták.

— **A deb. orvos** gyógyszerész egyesület f. évi február hó 11-én szombaton délután 5 órakor saját helyiségében havi ülést tart, melyre az egyesület helybeli és vidéki tagjai tisztelettel meghívattak. A főbb tárgyak 1. Dr. Csikos Sándor előadása „A csonttörésekről“. 2. Bizottsági javaslat a betegsegélyző egyesületekkel szemben követendő eljárás tárgyában. 3. Folyó ügyek. Debreczen, 1893. Február 5. Dr. Varga Géza egyll. elnök.

— **Megnyílt forgalom.** A kir. államvasutak Debreczeni üzletvezetősége azt jelenti, hogy az e hó 6-án közölt forgalmi akadályok közül elhárítottak, illetve az orsz. forgalom megnyílt a Debreczen-Nyiregyháza, Csap, Kis-Várda S-a-ujhely-Csap között megnyílt. Budapest P. Ladányon át nyitva, ellenben Szerencsen át még zárva van a forgalom. Most vett távirati értesítés szerint a Nyiregyháza Szerencsi vonal megnyílván, Budapest, Szerencsen át is szabadabbá lett.

— **Ismeretlen hadkötelesek.** A katonai ügyosztály hosszú névsort terjesztett a tanács elé olyan, 1871-ben született újonczozási kötelesekről a kik az ügyosztály előtt teljesen ismeretlenek lévén, nem találhatók. Ezek 81-en vannak. Most országszerte körözik őket.

— **A kerületi betegsegélyző pénztár** kötelekébe eddig 3500 alkalmazottat jelentettek be a helybeli és hajdumegyei munkaadók. Tekintettel arra, hogy magában Debreczen városában mintegy 6000 munkás talál foglalkozást, s így a még be nem jelentett egyének száma nagyon jelentékeny, a kerületi segélypénztár igazgatósága átiratot intéz az I. foku iparhatósághoz, hogy a munkaadókat alkalmazottaik bejelentésére utasítsák a törvényben előirt büntetés terhé alatt.

— **A debreczen-hajdu-nánási vasutársaság** igazgatósága f. hó 9-én — csütörtökön — d. e. 10 órakor ülést tart a városháza nagytermében.

— **Bál Sámsonban.** — Mult szombaton folyó hó 4-én a sámsoni kaszinó alapja javára bált rendezett. — Daczára annak, hogy a vidéki vendégekért küldött szának a hófúvás miatt visszafordultak, s csak 4 szán debreczeni vállalkozó fiatal embernek sikerült megküzdeni a szombati kriminális idővel, úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben. tényszeresen sikerültnek mondható s kitartó jó kedvvel jártak reggeli 8 óráig. Tiszta bevétel 40 forint.

— **A jogakadémian a II. félévi** beiratások 8-án kezdődnek. Az indexekhez arczkép nem kívántatik. A második félévet február 12-én ünnepélyesen nyitják meg s ugyanekkor fogják kihirdetni úgy a nyert, mint a kizárt pályázatok.

— **A kertségi szabályrendelet** ellen beadott felebbezésekről írott szombati hírlünkben toll hibából tévesen volt szó a Tégyláskertről. Nem a tégláskerti, hanem a postakerti birtokokosok appellálnak az új szabályrendelet ellen.

— **Elveszett** egy 15 köre járó remontoir óra, mely 7657 számmal van ellátva. A becsületes megtaláló sziveskedjék azt Nagy Sándor pénzügyőri vigyázónak átszolgáltatni. — Illő jutalomban része ül.

— **Viharos közgyűlés.** A debreczeni pinczerek beteg segélyző pénztára az éjjel két órakor zajos közgyűlést tartott a Koronában. A kedélyek forrtak, izzottak. Két párt állott szemegymá-sal. Az egyikre, melynek Tatár G. az elnöke, ráfogták, hogy antisemita, mire az antisemitizmussal gyanúsított párt vezetője hevesen visszautasította ezt a vádat. Kovács Dezső hasztalan próbálta csillapítani a vihart. Tatár G. és pártja ott hagyta a gyűlést azzal a kijelentéssel, hogy kilépnek a pénztár kötelekéből. Erre a másik párt megválasztotta tisztikarát következő eredménnyel: Wéber Izidor elnök; Kovács Dezső alelnök, Privitzer József pénztárnok, Rosenberg Simon, Weisz Izidor, Vilmos Ferencz, Sz. Dávid István, Skergula

István, Deutsch Ignác, Markus Jenő, Csermák Ferencz, Weisz Vilmos, Bem László, Stern Samu Krausz Sándor, Weisz Márton, Winkler Mihály Halász Mihály igazgatósági tagok. A bíróság tagjai: Erő-Jakab, Glück Leopold, Deutsch Jakab, Fülöp Károly, Schäffer Márk, Eckham Gyula pótbírák: Németh András, Adler Jakab, Lichtner Gyula. Felügyelők: Adler Sándor, Halász Izidor és Freidenfeld Rezső. Gyógyszerész: Tóth Béla; jegyző Csanádi Ede. Orvost az igazgatóság választ. Helyiségek marad a régi.

A családi zenekar. A kis-czepléd-utca egy kis vendéglőjében érdekes tréfában gyönyörködnek annak látogatói. Este 8 óra tájt családi hangverseny kezdődik. A vendéglős 6 éves kis fia fakanállal üt egy faszéket, a négyéves kis fia két czipfőt, egy másik kis lány öklözi a söntés falát, sőt még a két éves ölbeli baba is üöget valami kis czipfőket. Az egészhez Beöthy Gyurka, a hangverseny betanítója harmónikázik s mindebből olyan összhangzatos, ügyes kis zene kerekedik, hogy igazán érdemes lenne meghallgatni, sőt — így igazi eredetiségében megtartva — még mutatványzámba is elmehetne. A Rákóczi Kossuth-induló és csardások képezik a kis zenekar műsorát, a melyet az intelligencia köréhez tartozó egyének is meg-meghallgatnak.

Álarozos bál a „Korona”-ban. A „Korona” vendéglőse, Lovász Dániel sem akar hátra maradni abban, hogy a farsang élénkítésében részt ne vegyen. E hó 14-én, hushagyó kedden nagy álarozos bált rendez, 50,000 gyertya fényvel, színes lampionokkal, mely a „Korona” összes helyiségeit igénybe veendi. A korridorokon gozdfűtés, a táncstermekben jégművelés, tánczosok, tréfás jelmezek stb. Lesznek díjkiosztások is. Mindez potom 2 koronába kerül. Bővebbet a hirdetési rovat ad elő.

Az országos tanítói árvaház. A vallás és közoktatásügyi miniszter még nem választott Debreczen város közgyűlésének a a bökézü ajánlatára, melylyel ingyen tágas telket és egy millió téglát szavazott meg az országos tanítói árvaház alapítására, — épen a miniszter felhívása folytán. Mint magán uton értesülünk, a miniszter válasza azért késik, mert Debreczenen kívül Szeged és Kolozsvár városokat is felszólította, milyen mértékben hajlandók támogatni az árvaház építésének ügyét. — Szeged már nyilatkozott, még pedig előbb mint Debreczen s a belvárosban jókora üres telket ajánlott meg. — Kolozsvár még nincsen abban a helyzetben, hogy az ezen nagyszabású humanisztikus intézmény befogadására alkalmas három város ajánla át mérlegelhesse.

Az oláh diákok ügyében a jogakadémia tanárokra tegnap hirdette ki a becsület-széknek általa némileg módosított ítéletét. E szerint Popu Sándort nem zárják ki az intézetből, hanem a távozás ajánlatát neki és soha többé ez intézetbe fel nem vétetik. Urdea György és Bojta Spiridon nem ítélik ugyan pénzbürságra, de a kollegium minden egyetéből kizáratik. Malaja Titusz ellenében egyszerűen a dorgálás lesz a büntetés. Az eljárás költségeket egyetemlegesen elmarasztaltatnak s az ítélet kihirdetése alkalmával valamennyien megdorgáltatnak. Ezzel az oláh ügy minden tekintetben kielégítő módon megoldott.

Masszage gyógygimnastikai s orthopádiai testgyógyászati rendelés. Dr. Szichermann Adolf egytemes orvostudor lakik: Széchenyi utca 1780 sz. alatt rendelés egész nap. Orthopádia óra d. u. 4—5 ig.

Farsang.

A mulató P-Ladányi. A „p ü s p ö k l a d á n y i i f j u s á g á l t a l” a Casino javára f hó 4-én szombaton rendezett tánczestély minden tekintetben fényesen sikerült. Daczára az alkalmatlan időjárásnak és szibériai hidegnek, a környékbeli intelligencia is szép számmal volt képviselve. A rendezőség — melynek ügyessége és tapintatos eljárása a szép eredményt már előre is biztosította — napokkal előtte lázas tevékenységet fejtett ki a mulatság sikerének biztosítása céljából. A tánczestélyt melyet ez alkalomra az ifjuság pazarul feldisztelt, első tekintet

tetre kellemesen lepte meg a belépőt s hathatós bizonyosságot tett a rendezőségnek nemcsak ügyessége, de jóízűsége mellett is! A mulatság este 9 órakor vette kezdetét s folyton növekedő vidámság és jó kedv mellett reggeli 6 óráig tartott. A négyeseket 36—38 pár tánczolta. A jelen volt hölgyek hézagosa névsorát következőleg sikerült előállítani: A s s z o n y o k: Vecsey Lajosné, Igmándy Józsefné, Baranyai Lajosné, Komjáthy Istvánné, Szabadszállásy Jánosné, dr. Hájas Józsefné, László Károlyné, Ötvös Sándorné, Szabó Antalné (Kisujzállás), Taraczkó Endréné, Nagy Ödönné (Karczag), Várkonyi Ferenczné, Friedmann Mártonné (Földes), Tóth Aladárné (Szoboszló), Mautner Vilmosné Simonyi Károlyné (Debreczen), Kádár Lajosné, Horovics Elekné, Kovács Antalné (Kisujzállás). L e á n y o k: Lugossy Piroska, Vecsey Gizella, Komjáthy Ilon, Baranyai Vilma, Szabadszállási Böske, Baranyai Mariska, Szokolai Erzsike, László Irén, Nagy Amália (Debreczen), Szokolay Rózsika (Esztergom), Várkonyi Emma, Madár Giza (Nádudvar), Szabó Karola (Szentés), Horovics Hermin, Tóth Antónia (Karczag), Buzás Ilona (Debreczen). A tiszta jövedelem 62 frt.

Vegyes hírek.

*** Mai párbajok.** Félre értékek kikerklése végett megjegyezzük, hogy a pársi Figaróból vettük át e beszélgetést:

— Azért jöttem, hogy megkérdezzek, vajjon megtartjátok-e a mai ebédet. Mert hát hallom, hogy a férjednek még délelőtt párbaja lesz

— Óh, nem tesz semmit. Pisztolyra verekesznek.

*** A francia helyesírás javításáról** beszélnek most Párisban. Legközelebb az akadémián fognak erről a tárgyról vitatkozni.

*** Zsidó kozákok.** A Don táján zsidó kozákokra akadtak. Epen olyanok, mint a többi kozákok, de zsidó vallásuk. Földműveléssel foglalkoznak, ha háboru nincs. Az oroszországi zsidóüldözésektől menten hagyják őket.

*** Modern hegedűs.** Pétervárott most egy oloneci muzsik, kit Riabinnek hívnak, kelet nagy feltűnést, mint hegedűs. Hetezer verset tud betéve. Családi hagyomány utján tanulta meg a dalokat.

*** Pizék öröme.** Egy filadelfiai tudós kimutatja, hogy a pizze kisasszonyok hamarabb mennek férjhez. Kevés tudós folytatta rhinológiai tanulmányait ebben az irányban és azért a fiadelfiai filozófus állítása bajosan czáfolható meg.

Színház.

Színházunkban teljesen negligálva van a komolyabb irány; vezetőinek — úgy látszik — nincs érzékük az iránt, a mi a színházak hivatásának nemesebb részéhez tartozik. Február 4-ike elmúlt a nélkül, hogy Kisfaludy Károly emlékét alkalmi előadással ülnék meg, holott az ő vigjátékai ma is hatnak és élvezhetők, holott minden nagyobb színházban a magyar vigjáték megalapítójának szentelték az estét. Arról sincs tudomásunk, hogy tesz-e már az igazgatóság lépéseket arra nézve, hogy E. Kovács Gyulával tétettek-e lépések a színházbizottság által kívánt Sakespeare és Moliere czyklus megkezdésére nézve? A tanuló ifjuságra való tekintetből is kívánatos lenne az érdekes terv megvalósítása.

Leszky Aradon. Aradi lapok írják, hogy Leszky igazgató erősen foglalkozik az eszmével, hogy az aradi színház kicsi nézőterét nagyobbítsa. A földszint megnagyobbítását a városi törvényhatóság még a néhai Aradi Gerőnek engedte meg, m dőn 223 frtot szavazott meg, hogy a színháznak a zenekarba kiugró része elvágassék. — Ezáltal a zenészek előbbre mehetnek, a nézőtér pedig egy sor elsőrendű helylyel megnagyobbodik. Leszky most még azt fogja kérelmezni, hogy az első emeleti

erkélyszékek helyére öt páholyt csináltathasson. A páholyok hátul elzártak, oldalt nyíltak lennének. Ez átalakítás, a nézőtér aesthetikai hatását ép annyira fogja emelni, mint a színház jövedelmezőségét, mert a bérlők száma ugyis emelkedni fog. A zenekarban az igazgató a mostani füstölő lámpák helyett gázt fog bevezetni, hogy a hangjegyek ne romoljanak annyira. A szinpadra mindenesetre villamvilágítást fog alkalmazni, ahoz — írja az aradi lap — Leszkynek magának vannak gépei. Legnagyobb fejtörést a díszletek elhelyezése okoz. A gyors előadások érdekében szükséges, hogy a díszletek előadás előtt mindig kéznél legyenek, a mi szerencsétlen építkezési színházunkban az oly darabnál melyben sokszor színváltozás van, lehetetlen. Talán az öltözők némi átalakításával lehet majd e bajon segíteni. Erről azonban csak akkor lehet majd meggyőződni, ha a színház mostani — gazdája czók-mókjaival kiköltözködik.

A Szultán, Verő György operettje lesz a legközelebbi újdonság színházunkban. Az operette szép sikerrel adatott a népszínházban. A személyzet már nagyban tanulja, Róna székly művezető pedig tegnap este Budapestre utazott, hogy a Szultán előadását és díszleteit megtekintesse.

Közgazdaság.

A borhamisítás törvénye.

A törvényjavaslat, mely a szőlőtermelők és bortermelők érdekeit lelkiismeretlen borhamisítások ellen megvédeni hivatva volna, öt esztendő óta már harmadszor jelenik meg a parlamenti tárgyalások láthatárán, de tudja Isten milyen körülmények és befolyások folytán eddig mindig leszorítottatott a napirendről, újra tanulmányozás tárgyává tétetett a kérdés és az alatt a borparancsolók vagy is helyesebben mondva, a csalók szabadon üzik a boripart, a közegészség rovására, az állam hivatásával, mely a fogyasztási adó dolgában is megrövidítették, és végre a becsületes bortermelők kárán, kik nagy adót fizetnek, nagy költséggel mivelik szőlőiket esetleg a phylloxera által elpusztított szőlőiket úgy szőlván újra kész pénzben megszerezni kénytelenek, ha azokat megint termővé akarják tenni; — de kik az állami hatalom által nem vétetnek meg a borhamisítók ellen.

Most ismét be lett adva a miniszterium által újra átdolgozott borhamisítási törvényjavaslat; de a mi parlamenti tárgyalási rendszerünk, fájdalom olyan, miszerint félni kell, hogy ezen közérdekű, a legfontosabb nemzetgazdasági érdekeket érintő javaslat hetekig, talán hónapokig fog elintézésre várni, talán le sem tárgyalatik, ha csak nem sürgetik azok, kik az országgyűlés produktív tevékenységét többre becsülik a meddő közjogi és mindenféle nagyszabásu expectoratiók által, melyek a mi alsó házunk idejét már tulságosan is igénybe veszik.

Lehetetlen ezen alkalommal elhallgatni azt a mit az országban nagyon sok el nem fogult független ember gondol és mond, t. i. a mi országgyűlésünk sokat beszél, de keveset dolgozik, hónapokig tartanak a budgetviták, melyekben, de omnibus et quibus dām abis beszélnek a honatyák, Minden alkalommal megújult közjogi, egyházpolitikai viták megakadályozzák az organikus törvényec létrejöttét, melyekre az ország szinte már oly soká vár. Ha egy délelőtti ülés után, melyháromnegyed 11 órakor kezdődik, és melynek fél tartama alatt a képviselők kint vannak, a bizottságok aztán össze hozatnak, vagy pláne egy est-ili ülés valami sürgős tárgy elintézésé végett tervezetik, már Overworkingról panaszkodnak, míg Angol vagy Franciaországban 5—6 óráig egy folytában tartanak az ülések, és a clotur mellett egy 2—3 hónapos ülészrykban többet végeznek mint nálunk 2 év alatt.

Midőn ezen bizony nagyon általános és bizony nagyon is igazolt nézetnek leplezetlen kifejezést adnánk, — ismételve figyelmeztetjük a kormányt és parlamentet: fordítanának az organikus és anyagi érdekű törvények létrejöttére több figyelmet és gondot, nevezetesen pedig a borhamisítási törvényjavaslat vétessek mielőbb tárgyalás alá. — Egy kis

jó akarattal mindig lehet időt találni, mind bizottságilag, mind a plenumban még a költségvetési vita folyama azt alaposan tárgyalni, úgy, hogy még tavaszig életbe is léphessen. Ezt a nemzetgazdaságilag oly fontos szőlőmivelés méltán követelheti és elvárhatja.

Berzeviczi Egyed.

* **A magyar gazdatisztek és erdészek segély és nyugdíjgyesületének igazgatói választmánya** f. hó 2-án a „Köztelek” Bujarovics Sándor elnöke alatt ülést tartott, melyben a folyó ügyek elintézése után elhatározta, hogy a segélygyesület és a nyugdíj-szövetkezet alakuló ülését április hó 3-án délután 9 és 10 órakor tartja meg. A részletes táblázatokat és azok magyarozatát tartalmazó füzet már elkészült és e napokban fog az ország minden részibe szétküldeni. A füzethez mellékelt belépő kötelező nyilatkozat f. é. márczius hó 25-ig küldendő be annnyival inkább, mivel az ezután vagyis az alakulás után jelentkezők a tartalék-alap javára beiratási díj czimén 10 frtot tartoznak fizetni. A kik ily füzetet nem kaptak volna azoknak a segély-egyesület irodája (Budapest „Köztelek”) kivánságra kézségesen megküldi. Elhatározott, hogy a szövetkezet tagjai lehetnek földbirtokok, földbérlok, gazda és erdőtisztek és ezeknek alárendelt alkalmazottak. Az alapszabály tervezetét a végrehajtó bizottság a jelentkezőknek az alakuló gyűlés előtt fogja megküdeni. Végül a választmány 6 gazdatiszt özvegyének 550 frt összegű segélyt és 2 folyamodónak 150 frt összegű ösztöndíjat szavazott meg.

* **Téli teendők a kertben.** Amig az idő engedi, lazítani kell a földet a gyümölcsfák törzse körül, gödröket ásni a talajt mélyíteni új ültetések és faiskó ák részére, folytatni lehet a gyümölcsfák ültetését is. A gyümölcsfák trágyázásánál a következő műtrágyák alkalmazandók: 1. Erős, nagy gyümölcsfáknál 0.5 kgr. 50 százalékos klórkálium és 0.5 kgr. 20 százalékos szuperfoszfát keveréke. E keveréket novemberben kell a fa koronája alatt elszórni és alá ásni. Februárban ugyanannak a fának 0.5 kgr. chilil salétromot kell adni, melyet csak a földszinre szórva, aláásni szükségtelen. 2. Nagyobb gula-vagy redélyfa 125 gr. klórkáliumot és 125 gr. szuperfoszfátot kap, és februárban 150 gr. chilil salétromot. 3. Kisebb gula-vagy redélyfának novemberben elég 30 gr. klórkálium és ugyanannyi szuperfoszfát, februárban 40 gr. chilil salétrom. A téli munkák közt egyik legfontosabb a fák tisztogatása. A száraz, félszáraz és sűrűn álló ágakat mind el kell távolítani, de ezt oly elővigyázattal kell eszközölni, hogy a fa ne szenvedjen miatta. A metszés által okozott sebeket simára kell nyesni, és kátrányval, vagy ojtó viasszal bekenni, hogy rothadás ne következzen be. Ha minden fölösleges ágat eltávolítottunk a fa koronájából, a felcserepesedett héjat kell lekaparni, a mohákat eltávolítani, mert ezek a legkedvesebb fészkei a kártékony légeknek. A ritkítás és lekaparás után a törzset és a vastagabb ágakat oltott mésszel kenjük be; a méssz közé némi marhavért és hamut kell keverni. A fagy iránt érzékeny gyümölcsfákat, a nagy hidegek beállta előtt bekötözés által kell oltalmazni. Ha erős havazás állt be és megakadályozza a földmunkákat, akkor a hernyófészkek és peték pusztításához kell látni. A fiatal fák kötelekeit megvizsgálni azt szükség esetén újakkal kell felcserélni. A kerítés szintén vizsgálat és esetleg javítás alá kerül, a gyümölcs kamrában gyakori és szigorú szemlélet kell tartani és minden rothadni kezdő gyümölcsöt eltávolítani.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

(Febr. 6.)

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a kereslet korlátozott volt. Elkelt szilárd iránnyal mellett 24,000 p 2/5—5 krajczárral magasabb áron.

Egyéb gabonafélékben csekély forgalom. Határidőüzlet. A határidőüzletben az iránnyal szilárd volt, de utóbb gyengült.

Határidők jegyzése déli 12 órakor: Buza őszre 7.67—7.69, tavaszra (1893-ra) 7.57—7.59 Tengeri máj.—jun-ra 4.78—4.80, Zab tavaszra 5.51—5.53. Káposztarepeze aug.—szept. re 11.50—11.60 forinton.

Kötetett: Buza tavaszra 1893. 7.63-7.55. őszre 7.74—7.67. Tengeri máj.—jun-ra 4.81—4.77. Zab ta-

vaszra 5.55—5.53. Káposztarepeze aug.—szept. re — forinton.

Hivatalos jegyzések d. u. 2 órakor: Buza őszre 7.66 pénz, 7.68 áru tavaszra 7.55 pénz, 7.57 áru. Tengeri máj.—jun-ra 1893. 4.77 pénz, 4.78 áru. Zab tavaszra 5.52 pénz, 5.54 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 1892. 11.50—11.60 frton.

— **Meghaltak, Debreczenben** január 24-től február 4-ig Csapó-Péterfi városi részén: özv. Nyíri Józsefné leánya Eszter 20 éves ev. ref. szervi szivbaj. Szőke Károly és Ráksi Erzsébet halva szül. fia, ref. Rabó György és Lókodi Jélianna leánya Anna 5 h. ev. ref. velesz. gyeng. Tiszai János 44 éves ev. ref. szervi szivbaj. Varga János és Szabó Jolán 1. Julianna 2 hón hórghurut. Bucsei Sándor és Juhász Julianna fia Sándor 4 é ev. ref. véletlen szerencsétlenség. — Hatvan-Piacz u. városi részén: özv. Kun Jánosné 66 éves ev. ref. agyszélh. Balogh Erzsébet fia Sándor 2 és fél éves ev. ref. görcsök. Bauer Polikárp 3 napos r. kath. ve e sz. gyeng. Szegedi Lajos 1. Mária 6 h. ev. ref. tüdőhurut. Molnár Lajos fia József 7 hón. ev. ref. tüdőhurut. Tóth Mihály fia Mihály 2 és fél éves ev. ref. tüdővész. Bencze József fia Ferencz 6 hónapos ev. ref. görcsök Schwarcz Salamonné Berkovics Regina 48 é. izr. hashártyalob Hankó Zsuzsanna 1. Magit 3 h. ev. ref. görcsök — Kossuth Varga utczi városi részén: Végh V. ndel leánya Ágnes 9 h. r. kath. tüdőlob. Karácsi Ferenczné Tóth Sára 67 é. ev. ref. szervi szivbaj. özv. Fodor Sándorné. Kovács Zsófia 66 év ev. ref. tüdőhurut. özv. Simai Imréné Csányi Mária 74 éves ev. ref. szervi szivbaj Bogdán György 81 éves ev. ref. gutaütés, Komádi Lajos fia Lajos 2 h. ev. tüdőlob özv. Szabó Ferenczné 83 éves ev. ref. agykr.

Apró-cseprő.

Mindegy. Sz a t ó c s (a cselédhez): Mivel szolgálhatok?

Cseléd: Kérek egy fél font théat.

Sz a t ó c s: Milyen tetszik, fekete vagy zöld?

Cseléd: Teljesen mindegy — az én asszonyom már nagyon öreg, azonkívül még vak is.

Költői díj.

(Vadnay Károlynak.)

Drágább díj az első dalért
Rózsája a kedves lánynak,
Mintha a lant végsőt zeng már
Koszorúja a világnak.

Oh mi kár, hogy az első dal
Kihal a gyors ifjúsággal;
S ha a rózsák elvirultak:
Be kell érnünk a világgal.

Temérdek.

Eszembe sem juthat magamat néhány pillanatra beléköpözni egy lucullasi lakoma élvezetébe, hogy aztán ne legyen nyemre egy tártott leves.

Lucián.

A természettudományi gondolkodásnak háttára van, nem elég arra, hogy az össz világot megmagyarázza?

Virchov.

Mozdonykészítés tíz óra alatt. Egyik angol vasút-társaság tőmühelyében közelebb 10 óra alatt készítettek el egy mozdonyt. Néhány évvel ezelőtt egy másik gépgyár, szintén Angliában, már megcélozta, hogy 24 óra alatt készítet el egy vasúti mozdonyt, mire egy amerikai műhelyben 16 óra 50 perc alatt végezték el ugyanazt. Most a stradfordi gyárban Holden művezető tíz órát szabott ki erre a munkára. Megkezdték a munkát 9 óra 8 perccor; 85 ember dolgozott a mozdonyon. 52 a szerkecsin; 11 óra 47 perccor az összes alkatrészek készen állottak. Ötödfél órai munka után a kazánt is elhelyezték és 9 óra 47 percnyi

munka után a mozdony diadalmasan ballatta első fűtőjét. Még hiányzott néhány perc a tíz órához, midőn az új vonatot szenees vonat elé állították, melyet Peterbrougba vitt. Ut közben megszáradt a festék, melylyel a villámgyorsasággal készült mozdonyt bemázolták. Egyébiránt a budapesti Ganz gyárban is nagyon gyorsan megy a vagonok készítése, minden kis résznek meglévén a maga gyorskezü munkása, mert természetesen csak az összeállításról van szó s az egyes alkatrészek készletben állanak.

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Hanenkampf kereskedő Bécs, Veiner kereskedő Budapest, Bartha J. Nyiregyháza, Gr. Lónyai birtokos Budapest, Br. Fejérváry Budapest, Singer kereskedő Budapest, Zimmermann kereskedő Budapest, Haake kereskedő Bécs.

Angol királynő szálloda. Háde utazó Bécs, Dr. Simonovits Kr. ssó, Rozenberg Vilmosné Sárospatak, Mandel Mártona Derecske.

Frohnor szálloda. Gelb utazó Bpest, Rozenberger utazó Bécs, Fridmann utazó Bpest, Stern József utazó Bpest, Merkovits Szatmár, Májér utazó Bécs, Grosz kereskedő Szoboszló, Schnak kereskedő Szoboszló, Fischbein kereskedő Szoboszló, Adler Adolf utazó Bpest, Weltmann Zsenni Ujváros, Gansel N.-Várad, Leitner kereskedő Szováth, Litnor kereskedő Sámson, Schwarcz Hadház, Fohn Sámuel H.-Pályi, Fohn János H. Pályi.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 110. szám. VI. Kis bérlet 10. szám. Páros. Páros.

Ma, Kedden 1893. február 7-én:
bérlet-folyamban:

Bőregén.

Strausz nagy operettje.

Holnap Szerdán 1893. Február 8-án

L I I I.

Dr. Hütter Károly

egyetemes orvostudor

lakik: Főpiac 1824. sz. a. Szikszay-
(Dragota)-házban.

Rendel: 8—9 óráig.
2—4

BOROK

Nagyságos Reviczky ur összes borait a diószegi pinczében megvettem, minélfogva a mai naptól kitünő

érmelléki ó-borral

sestakerti új-borral

és a legkitünőbb

ráczi ürmössel

szolgálhatok.

Az árakat lehető legmérsékeltetbre tettem.

Kitünő magyar konyhám a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlom.

Naponata fél óránként 3 féle sör csapolása.

Villás reggeli nagy választékban. Hetenként 3-szor zene: Szerdán, Pénteken és Vasárnap; felváltva Rác és Magyar zenekara.

Tisztelettel

Weber Izidor

vendéglős.

Új férfi szabó üzlet!!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben

Miklós-utca sarkán,

a Czégely-házban

férfi szabó üzletet

nyitottunk.

Üzletünket mindenféle legújabb divatu és a legmagasabb igényeknek megfelelő szövetekkel rendeztük be; és hivatkozva sok éven át szerzett tapasztalatainkra, melyet nagyobb férfi szabó üzletekben szereztünk, — azon reményre jogosít, hogy t. megrendelőink legfokozottabb igényeinek is megfelehetünk.

Szives pártfogást kér tisztelettel

Deutsch és Brüder.

Öreg és fiatal uraknak

legjobb pótlék a copai v. kupok, Santalgyöngyök és minden más gyógyszerék főőrzsorvos dr. Müller

befecskendezései s pilulái

orvosi előírás szerint készítve és orvosok által mint legjobb sikerű és kipróbált szernek ajánlva minden (katarrhus, kifolyás) gonorrhoe, kitűnő és gyors eredményyel. Idült bajoknál és annak következményeinél is. **Hatás gyakran már néhány nap alatt.** Ara I. sz. ujon keletkezett bajokhoz 1 frt. 60 kr. Pontos orvosi utasítással a II. sz. ára idült bajokhoz 2 frt 50 kr. postán 25 krral több csomagolásért. Egyedüli főraktár és készítési raktár: St. Georgs-Apotheke, Wien, V. Wimmergasse Nr. 33, hova a levélbeli megrendelések is intézendők.

IV.

Kunz József és Társa

Debreczen.

Szőnyeg osztály.

Az idény előrehaladottsága és a

raktár tulterheltsége

miatt

budapesti főüzletünk

hatóságilag engedélyezett

szolid

SZÖNYEG ÁRU

végeladást

rendez,

minek következtében ezen szakmába tartozó cikkek itten is

mélyen leszállított

árak mellett

adatnak el.

Borjuhust legelső minőségűt küldök naponta friss vágást 5 kg mos postacsomagban, 2 frt 50 kr-ával. — Marhahus hátulja szintén 2 frt 50 kr. Borjuhus eleje 2 frt 20 kr. Mindent csomagolás és portómentesen, utánvét mellett.

M. KONOWITZ
Bochnia.

Fürdőbérlet.

A viskvárhegyi fürdő kitűnő ásványforrásaival teljes berendezéssel

egészben

évi 6000 frtért több évre bérbeadó. De bérbevehető külön is úgy a

fürdővendéglő

évi 500 frtért, valamint az

ásványviznek

palackokbani töltése és nagybani elárúsítása évi 2000 frtért. Ajánlatokat elfogad **Döry Mihály** fürdőtulajdonos, Nagyvárad, Szent-János-utca.

Gróf Nádasdy Ferencz

ménés-gyoroki szőlő-pincze gazdasága

s cognac-gyára.

Homoki szőlő-telepítők, valamint ojtvány termelőknek fontos!!

Gróf Nádasdy Ferencz ménés-gyoroki szőlőszetéből a következő, tavalyi évben permetszett, egészséges sima vesszők az alább közölt áron eladók:

Nemes fekete kadarka	per mille	8 frt.
Apró fehér (Bálint)	" "	8 "
Bakator (piros bakar)	" "	9 "
Mustos fehér (musztafer)	" "	9 "
Gohér (fehér, bajor)	" "	9 "
Olasz riesling	" "	9 "
Mézes fehér	" "	9 "
Carbenet	" "	10 "
Nagy burgundi	" "	10 "
Kevért borfaj vesszők	" "	5 "

továbbá:

Ripariai (vegyes portális tomentosa, ültetésre alkalmas)	per mille	12 "
Jaguez	" "	20 "
Herbemont	" "	20 "

A két utóbbi direkt termő amerikai szőlőfaj, buktatott előgyökeresítéssel 10 frttal drágább. Az itt felsorolt vesszők 50—60 cm-nyire és 100—120 cm-nyire hosszban öszszel metszettek. A dupla hosszuk ára kétszeres. Csomagolásért ezrenként 40 kr. számított fel; 15 ezren felüli megrendelésnél csomagolás ingyen s 10% engedmény. A megrendelt vessző ára, fele részben előre beküldendő, másik fele utávételzetetik.

Ugyanitt ménési borok és cognac hordóban s palackban kaphatók.

Gróf Nádasdy Ferencz

pinczegazdasága s cognac-gyára
GYOROKON.

HIRDETMÉNY.

A derecskei takarékpénztár részvénytársaság

XX-ik évi rendes közgyűléséről

1893. év február hó 26-ik napján

d. e. 11 órakor Derecske község tanácstermében tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az évi üzletről való számadással s a nyereség felosztás iránti indítványval.
2. Felügyelő bizottság jelentése az igazgatóság által elintézett számadás és mérleg megvizsgálásáról.
3. Igazgatóság s felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A társaság tisztviselői fizetésének megállapítása.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárában, vagy Debreczenben az iparegyesületi takarékpénztárak és hitelintézetnél, vagy Nagyváradon a biharmegyei kereskedelmi iparegyesületi takarékpénztárnál részvényeit, — melyet legalább egy hó előtt saját nevére iratott, — szelvényeivel letenni, melyről térítvényvel láttatik el.

A mérleg és forgalmi kimutatás a közgyűlés előtt nyolcz nap alatt intézetünkönél a részvényesek által megtekinthetők.

Derecske, 1893. január 29.

Az igazgatóság.

Tanintézet filigrán munkák készítésére.

Van szerencsém értesíteni, hogy helyben rövid időre *tanfolyamot* nyitottam *filigrán munkák* készítésére s bátor vagyok a tisztelt hölgyeket annak megtanulására tanhelyiségembe: **DEBRECZEN, Nagypéterfia utca 822 sz. a. házban** jobbra tiszteltteljesen meghívni.

A munka nemcsak fölötte érdekes, de könnyen elsajátítható is. Tandíj az összes munkálatok megtanulásáért hölgyeknek 1 frt, gyermekeknek 70 kr. A hozzávaló anyag nagyon olcsó (egy szerény kezdőknek való anyaggal 85 kr). Tanórák naponta reggel 8-12 és délután 2-7 óráig; oly hölgyek részére, kik napközben nem érnek rá, hétfőn szerdán és pénteken este 7-9 óráig.

Tanuló hölgyek és leánykák naponta fölvetetnek.

Kiváló tisztelettel
THEBEN JOZEFA UTÓDA

Kiadó lakás.

Nagy lakás a főter és hatvanutca sarkán a volt kereskedelmi akadémia helyiség, rögtön

kiadandó.

Felvilágosítást ad

Tóth Gyula

vaskereskedő cég.

Bérbe adó

Az Egyház-téren, a kereskedelmi akadémia mellett levő Somogyi féle ház **(Pannónia kávéház)** egészben vagy részletenként **bérbeadó.**

Bővebb felvilágosítást ad **Dr. Balkányi Miklós** ügyvéd Debreczenben, Kossuth (Czepléd) utca 31. sz.

66/1893. sz.

Hirdetés.

A Savóskuton levő irtás galy és vargafa szerdán azaz folyó hó 8-án reggel 9 órakor árverésen el fog adatni

Az árverés a helyszínén jelzett időben a faraktárban veszi kezdetét.

Nagyerdőn 1893. Február hó 6-án.

Török
erdőmester.

Árlejtési hirdetmény.

Derecske községében egy 4000 frtra előirányzott községi jegyzői lak felépíttetésére az árlejtésre a folyó február hó 16-ik napja délután 10 órára tüntetik ki Derecske község házához.

Felhivatnak azért vállalkozók, hogy írásbeli ajánlatukat e hó 15-ig a községi előljárásnál adják be, esetleg az árlejtésre személyesen jelenjenek meg.

Feltételek:

1-ör: Vállalkozó kötelezteik az építést legkésőbb Majus 1-én megkezdeni s Aug. 1-jén átadni.

2-ör: Biztosítékul 400 frtot készpénzben vagy takarékpénztári könyvecskében a községi pénztárnál elhelyezni.

3-ör: A vállalati összeg 4 egyenlő részletben fizettetik, $\frac{1}{4}$ ed rész a fal és tető anyagnak a hely színére lettszállításakor; $\frac{1}{4}$ -ed rész a tető alá vétel után; $\frac{1}{4}$ -ed rész a falak besimitásakor s $\frac{1}{4}$ -ed rész az áradás és felülvizsgálat megtörténtével, — mely utolsó részlettel a biztosíték is vissza fog adatni.

4-er: Vállalkozó köteles a régi épületet a vállalati összegért elbontani.

5-ör: Az ócska épület anyaga felhasználható, mely esetben értéke a vállalati összegből méltányos ár mellett leltetik.

6-ör: Az ajánlatok csekély különbsége esetén a vállalkozók közötti választás az építtető bizottág tetszésére bízatik.

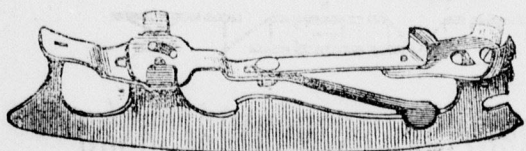
7-er: Egyebekben a költségvetés és tervrajz az árlejtés határidejéig a jegyzői irodában.

Derecske 1893. február 4.

Az építtető bizottság.

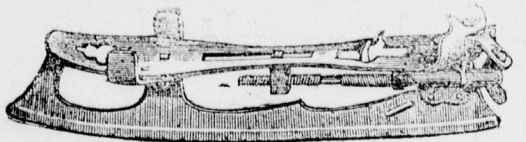
A korcsolyázás a legegészségesebb

testedzés.

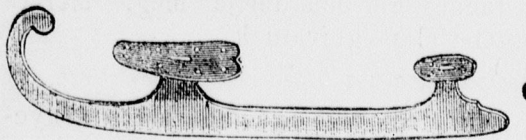
HALIFAX

közönséges	1 pár frt	1.50
niklirozott	1 " "	3.50
széles aczéltalppal	1 " "	3.50
" " niklirozva	1 " "	5.—

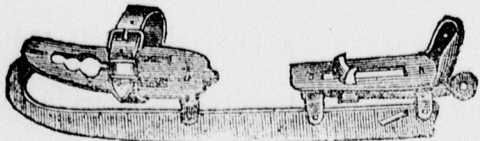
MERKUR

közönséges	1 pár frt	2.80
niklirozott	1 " "	3.50
" extra finom	1 " "	4.50

JAKSON-HEINES

gyakorlott korcsolyázóknak, talpra csavaró, műkivitelek a legalkalmasabbak niklirozva 7 frt 50

PATENT

talp és sarokcsavarral —90 kr.

Sikerült alkalmi ajándék.

Legnagyobb választék és raktár

TÓTH GYULA

vasnagyereskedése Debreczen városháza sarkán